

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 071 2186/98-04030
Signatura: bg2cs102

Oblastní pracoviště č. 7
Okresní pracoviště České Budějovice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Benešov nad Černou, okres Český Krumlov
Identifikátor ředitelství:	600 059 391
IZO:	000 583 766
Ředitel školy:	Mgr. Jan Nový
Zřizovatel:	Obec Benešov nad Černou
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Český Krumlov
Termín inspekce:	22. - 23. 10. 1998
Inspektoři:	PaedDr. Alena Stachová, PhDr. Jana Bartošová, Mgr. Miroslav Doležal, Mgr. Daniela Petrová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	<ul style="list-style-type: none">• Pracovní plán ZŠ v Benešově nad Černou na školní rok 1998/99• Koncepce rozvoje ZŠ v Benešově nad Černou• Plán kontrolní a hospitační činnosti na ZŠ v Benešově nad Černou pro rok 1998/99• záznamy z hospitací• povinná dokumentace školy dle § 38a) zákona č.29/1984 Sb. ve znění pozdějších úprav

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní charakteristika školy:

ZŠ v Benešově nad Černou je plně organizovaná škola s 1. - 9. postupným ročníkem. V tomto školním roce má 172 žáků v 9 třídách, z toho 72 dojíždí z okolních obcí, především z Pohorské Vsi.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Školní budova dostává potřebám provozu úplné základní školy a jejích součástí. Současný stav však vykazuje řadu nedostatků, které bude třeba v nejbližší budoucnosti

vyřešit - střecha, hygienická zařízení pro žáky a učitele, kabinety (nová přička ve třídě), šatna učitelů.

Nábytek ve třídách nebyl už řadu let obměňován a doplňován a jeho stav tomu odpovídá. Lavice, židle, učitelské stolky, skříňky potřebují postupně vyměnit nebo alespoň renovovat. Toto zjištění se týká také školní družiny a školní jídelny.

V průběhu hospitací se projevil nedostatek moderních vyučovacích pomůcek. Hlavně na I. stupni chybějí pomůcky pro hry s písmeny a číslicemi, inspirující metodické materiály.

Na II. stupni vznikla rozdělením třídy pracovna pro informatiku a základy práce s počítačem, kterou mohou využívat také vyučující dalších předmětů.

Odborná učebna pro výuku chemie je vybavena základními pomůckami, soubory laboratorních pomůcek by bylo vhodné postupně doplňovat.

Pro tělesnou výchovu jsou vytvořeny odpovídající podmínky - k dispozici je menší tělocvična a hřiště místní TJ. Vybavení náradím a náčiním je na běžné úrovni.

Za nadstandardní lze považovat materiální zajištění výuky hudební výchovy. Ve třech třídách jsou pianina, dále mají vyučující k dispozici elektronické varhany. Učitelky a žáci využívají také vlastní hudební nástroje.

Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. V současné době škola podle možností zajišťuje doplnění ucelených řad učebnic.

Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako spíše podprůměrné, zvýšenou pozornost vyžaduje stav budovy, nábytek ve třídách, učební pomůcky.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace dne odpovídá psychohygienickým zásadám. Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na možnosti dopravy žáků i učitelů. Klima školy se vyznačuje převážně klidným a trpělivým přístupem vyučujících, kteří dobře znají rodinné zázemí žáků.

O přestávkách se žáci mohou volně pohybovat po budově školy, pro relaxaci mají k dispozici stoly na stolní tenis. O velké přestávce si mohou žáci koupit občerstvení.

Prostředí školy je funkční, čisté, ale především třídy na II. stupni působí strohým dojmem, neboť v nich nejsou patrné znaky školního života žáků ani jejich výtvarné práce.

Psychohygienické podmínky školy jsou na průměrné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

Před začátkem tohoto školního roku byla zcela kritická situace v personálním zabezpečení výuky. Přes maximální snahu vedení se nepodařilo získat pro školu kvalifikované pedagogy. Pedagogický sbor tvoří 14 učitelů a jedna vychovatelka školní družiny. Na prvním stupni vyučují: absolventka gymnázia s doplňkovým pedagogickým studiem zaměřeným na speciální pedagogiku, vychovatelka školní družiny s tříletou učitelskou praxí, absolventka gymnázia po maturitě a dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro I. stupeň, z toho jedna na částečný úvazek (důchodkyně). Na druhém stupni vyučují tři učitelé s pedagogickou a odbornou způsobilostí (z toho jeden důchodce), dále jedna učitelka s odbornou způsobilostí pro I. stupeň a jedna absolventka gymnázia bez pedagogické praxe. Na částečný úvazek dále vyučují některé předměty ředitelka mateřské školy (Hv), vychovatelka školní družiny (předměty s převahou výchovného zaměření) a učitelka I. stupně - důchodkyně (Nj v 8. a 9. ročníku).

Vedení školy si uvědomuje rizika, která vyplývají z nepříznivého personálního složení pedagogického sboru a soustavně usiluje o řešení tohoto problému. Současně věnuje velkou pozornost kontrolní a metodické činnosti u nekvalifikovaných učitelů.

Neodkladné vyřešení personální situace je podmínkou další existence školy, v tomto směru je velmi nutná angažovanost obce.

I přes maximální snahu vedení školy jsou personální podmínky výrazně nevyhovující.

4 Plnění učebních osnov

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Hodinové dotace jednotlivých ročníků a předmětů odpovídají učebnímu plánu. V rámci volitelných předmětů mají žáci možnost vybrat si z poměrně široké nabídky - technické činnosti, domácnost, základy ekonomie a účetnictví a informatika. Volitelné předměty svou škálou vycházejí z místních podmínek a umožňují žákům využití v praktickém životě. Dále mají žáci možnost navštěvovat nepovinný předmět náboženství a některý z devíti zájmových útvarů.

Škola v tomto roce nevykazuje integrované žáky, neboť vyšetření z pedagogicko-psychologické poradny nejsou aktualizována. Pro žáky I. stupně se specifickými poruchami učení bude v nejbližší době zaveden systém individuální péče po vyučování.

Škola vyučuje podle schválených vzdělávacích programů. Vzhledem k podmínkám školy je nabídka vzdělávacích aktivit široká. V této oblasti dosahuje škola spíše nadprůměrné úrovně.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a literatura

Celkem bylo hospitováno 5 vyučovacích hodin v 1. - 6. ročníku. Z pěti vyučujících jsou pouze dvě pedagogicky i odborně způsobilé. Všechny hodiny byly obsahově dobře připraveny, ale často chyběl úvodní program hodiny a závěrečné shrnutí učiva. Vyučující používaly tradiční frontální metody působení na žáky, které snižovaly efektivitu hodin. Vyučující v nižších třídách více střídaly činnosti, ve 4. ročníku vyučující zařadila soutěž. Učitelky k žákům přistupovaly vstřícně, přátelsky až mateřsky a s trpělivostí. Ne všechny trvaly na hlasitém a zřetelném vyjadřování žáků.

V hodinách byly používány schválené učebnice a některé běžné pomůcky. Písemné projevy žáků měly rozdílnou úroveň, zvláště v nižších ročnících je potřebná individuální pomoc vyučujících.

Výuka českého jazyka je na průměrné úrovni.

Matematika

Hospitováno bylo v pěti hodinách na prvním i druhém stupni. Pouze v jedné hodině vyučoval učitel s odpovídající způsobilostí, jehož užívané metody a formy práce odpovídaly charakteru předmětu a věku žáků.

V ostatních hodinách vedených bez odborné způsobilosti se projevovala snaha o přesný a podrobný výklad, ve kterém ale nebyly vždy využity znalosti a dovednosti žáků a poznatky pak nenavazovaly na dřívější zkušenosti. Užité postupy byly pro některé žáky zbytečně zdlouhavé a tím zavádějící. Výrazně převažovaly frontální metody práce, chyběla diferenciací náročnosti a aplikace v různých činnostech. Tyto nedostatky pramenily převážně z neznalosti didaktiky předmětu a z minima pedagogických zkušeností.

Výuka matematiky je na úrovni průměrné až spíše podprůměrné.

Ostatní všeobecně vzdělávací předměty

Vyučující dějepisu se celkem dobře obsahově i metodicky vyrovnala s výukou předmětu, i když nemá potřebnou kvalifikaci. Z jejího projevu je patrný velký zájem o historii, který společně s důrazem na dějiny každodenního života působí na žáky motivačně. Metodu řízeného rozhovoru při opakování i při práci s učebnicí vhodně doplňovala vkládáním improvizovaných dramatizačních prvků. Někdy se ve snaze vyučující sdělit žákům co nejvíce informací ztrácely vnitřní logické souvislosti probíraného učiva. V hodinách jsou podle potřeby používány odborné publikace a videokazety.

Prvouka v 1. ročníku se vyznačuje pestrými činnostmi přiměřenými věku a schopnostem žáků. Vyučující věnuje péči správnému vyjadřování a kultivovanému projevu žáků, sama jim jde v tomto směru příkladem.

Chemii vyučuje učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Hospitováno bylo v hodině laboratorních prací. Vybavení pomůckami pro výuku předmětu je vcelku vyhovující, používány jsou starší typy učebnic, které neodpovídají zcela obsahu učiva.

V hodině německého jazyka převažovala frontální práce s nepřiměřeným podílem psaného projevu. Nedostatky se projeví ve stavbě hodiny, chyběla poslechová složka. Použité metody neodpovídaly vždy věku žáků.

Sonda do výuky dalších všeobecně vzdělávacích předmětů naznačuje průměrnou úroveň vyučování. Dílčí pozitiva se projeví v hodině dějepisu a prvouky, slabá místa v hodině německého jazyka.

Předměty s převahou výchovného zaměření

Hospitovány byly na prvním stupni dvě hodiny hudební výchovy, hodina výtvarné výchovy, hodina praktických činností a čtyři hodiny tělesné výchovy na prvním i druhém stupni.

Při hodinách hudební výchovy vyučující vedou žáky k aktivnímu vztahu k hudbě. Využívají hudební nástroje, zařazují sluchová a rytmická cvičení, což má příznivý vliv také na správnou výslovnost, kulturu vyjadřování a celkovou atmosféru vyučování.

Při výtvarných činnostech projevili žáci zájem, aktivitu a samostatnost, dobrou úroveň pracovních návyků. Třídy a chodby prvního stupně jsou vyzdobeny pěknými výkresy s použitím rozmanitých výtvarných technik.

V tělesné výchově byl kladen přiměřený důraz na bezpečnost prováděných cvičení, žáci jsou vedeni k získávání správných pohybových dovedností a návyků. V nižších ročnících výrazně převažovaly herní činnosti.

Předměty s převahou výchovného zaměření jsou na standardní úrovni. Hodiny byly hodnoceny na škále průměrná až spíše nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Hospitace byly zaměřeny převážně na hodiny vedené učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti. U těchto vyučujících byla mnohdy kvalita výuky ovlivněna nezkušeností a neznalostí didaktiky předmětu. Na druhé straně bylo patrné zaujetí a zřejmá snaha učit co nejlépe. Ve výchovné složce vyučování jsou rovnocennými členy pedagogického sboru. Dá se předpokládat, že doplněním kvalifikace by kvalita jejich práce výrazně vzrostla.

V navštívených hodinách nebyla zřejmá větší diferenciacie a individuální práce s žáky, která by podporovala schopnosti nadaných a přispívala k rozvoji osobnosti jednotlivců.

Na žáky pozitivně působí neanonymní prostředí školy. Výrazně se projevoval zájem učitelů o žáky a kladný vztah k nim. Pedagogové berou v úvahu rozdílné sociokulturní prostředí, ze kterého žáci přicházejí a věnují pozornost utváření žádoucích společenských a kulturních norem chování. Na prevenci závadových jevů se významně podílí také široká nabídka zájmové činnosti.

V této oblasti je škola na běžné úrovni.

7 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy zajišťuje učitelům pro další vzdělávání širokou nabídku odborných časopisů. Jeden učitel působí jako okresní metodik fyziky. Vzhledem ke špatné dopravní obslužnosti a složení pedagogického sboru (vyučující na částečný úvazek, externisté, zvýšená míra vyučovací povinnosti interních pedagogů) není možná účast na vzdělávacích akcích ve větším rozsahu. V současné době žádný pedagogů nestuduje (učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti doplnili sbor v tomto roce). Obtížnost zahájení dálkového studia je dána složitým dojížděním a současně potřebou zajistit vyučování v pohraniční škole.

Oblast dalšího vzdělávání pedagogů je hodnocena jako průměrná, ve stávající personální situaci je však nezbytné věnovat této oblasti zvýšenou pozornost.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Do dvou oddělení školní družiny je přihlášeno celkem 49 žáků z 1. až 4. ročníku. Provozní doba je řešena velmi efektivně, oddělení pro starší děti funguje pouze v omezené době v závislosti na rozvrhu hodin a odjezdu autobusů. Program je koncipován jako všestranný, činnosti jsou plánovány a organizovány v souladu s požadavky pedagogiky volného času. Personálně zajišťují činnost tři pracovníce - vychovatelka, učitelka prvního stupně a vedoucí školní jídelny (zajišťuje dozor a výchovné působení v jídelně školy). Dokumentace školní družiny je vedena řádně a úplně na předepsaných tiskopisech.

Školní jídelna je umístěna v budově školy, zajišťuje stravování také pro mateřskou školu. Prostředí je upravené, židle a stoly jsou však značně opotřebované. Prostor jídelny není velký, ale díky vhodné organizaci a stálé přítomnosti vychovatelky (vedoucí ŠJ) se daří zajistit plynulý provoz a klidné prostředí. Při obědě jsou děti vedeny ke správným kulturně společenským formám chování.

Školská zařízení vhodně doplňují činnost školy, mají velký význam pro formativní působení na žáky. Úroveň je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Ačkoliv škola nemá optimální podmínky pro výuku, výchovně vzdělávací činnost je vcelku na průměrné úrovni. Ředitel školy se plně a cílevědomě věnuje své práci a maximálně usiluje o zlepšení nevyhovujících oblastí.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- Nadále usilovat o získání kvalifikovaných učitelů a stabilizaci pedagogického sboru. Ve spolupráci s obcí vytvořit pro učitele dobré podmínky (byt, příspěvek na dopravu).
- Maximálně podporovat odborný růst pedagogů.
- Zlepšit materiální vybavení školy.
- Ovlivňovat charakter vyučování směrem k činnostnímu pojetí a při hodnocení žáků preferovat motivační aspekty.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Alena Stachová v. r.

členové týmu

Jana Bartošová v. r.

Miroslav Doležal v. r.

Daniela Petrová v. r.

V Českých Budějovicích dne 12. listopadu 1998

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 16. listopadu 1998

razítko

Podpis ředitele školy Jan Nový v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Benešov nad Černou	30. 11. 1998	2308/98
Školský úřad: Český Krumlov	3. 12. 1998	osobně

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		připomínky nebyly vzneseny